

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍ

Տարեկան 12 Ֆր.

Վեցամսեայ 6 Ֆր.

ԱՐՏԱՍՍԱԶՄԱՆ

Երկու քիւր միկ ծրարով
Տարեկան . . . 14 Ֆր.

Վեցամսեայ . . . 7 Ֆր.

ԱՄԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2. 60 Տոլար
Վեցամսեայ 1. 50 »

ԿԱՆԻՈՒԿ

Ծանոցման սուղը
20 սանթիմ

ԻՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՍԵՆ ԶՈՐԵՒՇՈՒԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ

Rédaction du journal

„Iravounk“

VARNA (Bulgarie)

Редакция

на ВѢСТНИКЪ

Иравуник

ВАРНА

Կրտսրոշիւնք եւս չեմ
տրոշիր

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ԲԱՐԵԳՈՐԾ. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ

ՄԻՈՒԹԻՒՆ

—*—

Եգիպտոսէն արձագանգեց այս անունով Միութեան մը կազմութեան լուրը: Կրնանք ըսել թէ առանց բացառութեան ամեն հայու շատ քաղցր հնչեց ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ խօսքը, երբ մանաւանդ Պօղոս փաշա Նուպարի հովանաւորութիւնը ու մօտեակցութիւնը կապահովեն գործը:

Որչափ որ Միութեան ծրագիրը տակաւին պարզուած չէ, բայց անոր անունը ենթադրել կուտայ թէ հայկական թշուառութեան և հայ թշուառներուն համար կազմուած քարեգործական ընդհանուր հայկական միութեան մը հիմն է որ գրուած է Պօղոս փաշայի ձեռքով, ինչպէս իր հայրը Նուպար փաշա Բարիդի մէջ ասկէ 11—12 տարի առաջ հայկական կեդրոնական Միութեանը հովանաւորութիւնը ստանձնած էր: Ասպետ Ջունիթի առաջնորդութեամբ: Յաւանք է որ այն ատեն այդ կազմակերպութիւնը իր խանձարուրին մէջ անշնչացաւ Ռապետ Ջունիթի վաղահաս մահուան և Նուպար փաշայի վերապահօրէն վերաբերուելուն պատճառաւ: Բայց այս անգամ, ինչպէս մեզ կը վստահացնեն Եգիպտոսէն ստացուած տեղեկութիւնները, Պօղոս փաշայ իր սրբին Առաքել պէյ և ուրիշ ջոշեր ձեռնարկին սերտօրէն փարած և որոշ զոհողութիւններ յանձն առած են, թէ՛ նիւթական և թէ՛ բարոյական կրկին տեսակէտներով:

Կը կարծենք թէ ամեն հարուստ և բարեկեցիկ հայու համար պարտականութիւն է այդ Միութեան նպաստել կամ անդամակցել: Երբեք մենք Հայերս ամեն ժողովուրդէ աւելի արկածներու ենթարկուած ենք, հետեւաբար շատ պէտք ունինք

բարեգործաւ հաստատութեան մը: Առաջ թրքահայաստանի մէկ քանի գաւառներու հայութիւնը թշուառութեան մատնուած էր, այսօր Կովկասի հայութեան մէկ մասն ալ նոյն վիճակին հասաւ: Հարկ անհրաժեշտ է անոնց օգնել, վերականգնել անոնց տնտեսը, վարժարանները և միջոցներ ընտրել ուձեռք առնել մանաւանդ այդ կարգի աղետներու կրկնութիւնը արգիլելու համար:

Այսպէս կը տեսնենք թէ Հայ Բարեգործ. Ընդհ. Միութեան կազմումը մեծ է և պարտականութիւնները շատ ծանր: Հետեւապէս մեծ ուժ հարկաւոր է այդ ծանր պարտականութիւնները կարենալ կատարելու համար: Եւ այդ ուժը բնութանուր հայութեան անկախութեամբ կարելի է գոյացնել: Ամերիկայէն մինչեւ Աւստրալիա, Եգիպտոսէն մինչեւ Հնդկաստան ուր որ քանի մը հայ վաճառականներ կամ արհեստաւորներ կապրին իրենց նուիրական պարտականութիւնը պէտք է համարեն օգնել այս նոր Միութեան:

Այս պարտականութիւնը աւելի անխուսափելի և անհրաժեշտ կը դառնայ այն ամէն հայերու համար որոնք ցարդ չէզոք անուանին ներքե կամ յեղափոխականներու վստահութիւն չունենալու պատրուակին տակ զոհուբերութիւն չեն ունեցած կամ քիչ ունեցած են: Այո՛, այսպիսիները այլեւս առանց առարկութեան և ինքնաբերաբար պէտք է ուղղակի իրենց անդամակցութիւնը առաջարկեն Հայ Բարեգործ. Ընդհ. Միութեան և զայն ընեն իսկապէս ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ:

ԸՆՏԻՐ ԱՍՏՈՒԱԾՆԵՐ

Աղէքսանդր դի. ցազն մի է. ոչ ա. նոր համար զի մեծ աշխարհակալ մը եղաւ: այլ անոր համար որ հիմնեց փոխանակ կործանելու լուսաւորեց փոխանակ անասնացնելու:

Նօսթալտի ամիրայետին զօրավարը, Մելիք, գերի բռնելով Յունաց Ալեք. կոմսենոս կայսրը, հարցուց անոր թէ, ինչպէս իրեն հետ վարուէի: «Եթէ իրր թագաւոր կը պատերազմիս պատասխանեց կայսրն վեհաձեռութեամբ զիս իմ հայրենիքս զրկէ, եթէ իրր վաճառական կը պատերազմիս, վաճառէ զիս, եթէ իրր մտավաճառ կը պատերազմիս սպաննէ զիս:» Տաճիկ զօրավարն առանց փրկանքի զայն արձակեց:

Կոմսանը սովորած է յաճախ շփուել գլուխը՝ որ կը խորհի, բազկին հետ որ կը գործէ:

Պէտք է որ մարդ իւր ականջովը լսէ և իւր աչքով տեսնէ. երբ խնդիրը ունի մէկու համար ինչ վրայ վճիռ տալ է:

Կրօնք եւ բարոյական երկու մեծ միջոցներ են, մէկը երկնային եւ միւսն մարդկային, որոց ձեռքին մէջ մարդ կրնայ լաւագոյն ըլլալ եւ հետեւաբար երջանիկ:

Բարի մարդու մը ձայնը աւելի նախընտրելի է քան թէ տառը չար մարդոց, այս պարագային պէտք է կշռել ձայնիւրը քան հռչակը:

Փռամտութիւնը աւելի դիւրութեամբ կը գրաւէ փոքրիկ ոգիները, ինչպէս հրդեհը աւելի հեշտիւ կը ձարակէ հրդեհները քան պալատները:

Տկար մարդիկ կոռնան ուրիշներու հետ, կը զոռն էջերու հետ կը մայեն ոչխարներու հետ, եւ ամէն կուսակցութեանց կուսակից են:

Ամէն բանի մէջ մի պարկեշտ եւ փորձառու մարդու կարծիքը խնդրէ, ինչ մտքով ինչ ազդանդով օժտուած ըլլալ մէկը. միշտ խորհրդի պէտք ունի. նա որ միշտ առանձին կը քալէ մոլորիլու վտանգի մէջ է:

Ոսկին կը զարձակէ մեծ հոգիները եւ կանձկացունէ չար սրտերը, ինչպէս

պէս արեգակը կը հալեցնէ մեղրամոմը եւ կը կարծրացնէ ցեխը:

Որովհետեւ թատրոնը բարոյց դարձրեց կը համարուի, զարմանալի է որ գիտնականը ժողովրդեան դարձրեց չը կարծիք ինքզինքը:

Մաղկաբաղ ըրաւ
Ա. Ս.

ԹՈՒՐԲԻՈՅ

ՄԱՐՍԸ ԵՒ ՀԱՆՔԵՐԸ

Մաքսային խնդիրը վերսկսած է յուզուել Թուրքիոյ եւ Պետութեան միջեւ: Դուռը ժամանակէ մը ի վեր արդէն որոշած էր ներածուած օտար ապրանքներէն փոխանակ 8 առ 100 ի ստանալ 11 առ 100 մաքս: պետութիւնները հակառակած էին այս որոշման որ ցարդ անգործադրելի մնաց: Բայց այժմ Դուռը Մակեդոնիոյ պիւտճէի խնդրէն օգտուելով, կը պնդէ որ այս ծախքը գոցելու համար պետութիւնները յօժարին ներածուած ապրանքներուն մաքսը 3 առ 100 աւելցնելու, որով տարեկան 800,000 ոսկի հասոյթ մը աւելցած պիտի ըլլայ Թուրքիոյ զանձին եւ այդ պիտի բաւէ ու աւելնայ իսկ Մակեդոնիոյ պիւտճէին համար:

Պետութիւնները, գլխաւորապէս Անգլիա, միայն սա պայմանը կառավարկէ թէ մաքսին յաւելումը ընդունելու: այն է Թուրքիա վերցնէ հանքերու մասին կարգ մը սեղմումները որոնք ի գործ կը դրուին երկրին մէջ հանքային խուզարկութիւններ կամ պեղումներ ընող ընկերութիւններու դէմ. օրինակ. եթէ մէկը արտօնութիւն ձեռք բերելով հանք մը պեղել սկսի եւ քիչ մը յաջողութիւն տեսնուի, ըստ հանքային օրինաց մէկ որոշ յօդուածին, կառավարութիւնը կարող է արտօնեալ նախաձեռնարկէն խլել այդ հանքը եւ ուրիշի մը տալ կամ յանուն կառավարութեան շահագործել: Իրօք այս անարդար օրէնք մըն է որ բարեփոխութեան կը կարօտի, եւ Թուրքիոյ անհամար հանքային հարուստութիւններ ունենալով լքուած, կառավարութիւնը պարտի անոնց շահագործումը դիւրացնել գէթ իր հեղափոխականներուն որոնք օտարապա-

Ժօրիս շարունակելով պատահաբան
նկ, իրեն ուղղուած հարցումներու

ստացած են վերջին ամսերին երեւոյթներէն լաւ է որ մեր քահանաները ալ հաշուեն իրենց քայլերը ու բամբասանքի տեղի չտան :

— Դաշնակցականները որոշեցին «հրատարակել Կովկասում գաղանկական յատուկ լրագիր, օգտուելով մտմուռի ազատութիւնից» :

— Պապուի կառավարիչ Նախաշիյէի իբրեւ սպաննիչ հինգ անուակ հայեր մահուան դատապարտուած են : Բուն յանցաւորները ազատ են :

Ո Ճ Ի Ր Մ Ը

Յարութիւն Ղաւեան ազգայինը Բաղրատ իր խանութին մէջ սպաննուեր է կացինի հարուածով : Կը հաստատուի թէ ոճրագործը իր աշակերտն է :

Այս վերջինը 8—9 տարիներէ ի վեր մէկ քանի հայ խանութպաններու քով ծառայած եւ միտ գողութեան պատճառաւ վաճառուած է եղեր : Ասկէ 3 տարի առաջ Ղաւեան զանի իր քովը կառնէ և յետոյ Բօքովօի մէջ իր եղբոր հետ ընկերակցութեամբ ունեցած խանութը կը զրկէ իբր աշակերտ : Այս խանութին գործը բաւական յաջող ըլլալով հանգերէ, վերջերս հաշուեկիռ մը չինելով կը տեսնեն թէ 3 տարուան մէջ չա՛հ չէ գոյացեր : Հետեւաբար աշակերտէն կը կասկածին ու զանի խաղաղատ կը կանչեն : Յ. Ղաւեան զանի նեղելով անոր սնտուկէն ու վրայէն 230 ոսկի կը գտնէ և զողութիւնը կը խոտտովանացնէ : Միեւնոյն ատեն կը համոզէ և կը խոտտանայ նոյն օրը անոր անուանին տակ նոր խանութ մը բա-

յայտարարեց թէ ինք թէեւ ուղղակի չէ մասնակցած ասոնց խորհրդակցութիւններուն, սակայն, Աստուած մի՛ արասցէ, անիծապարտ ոճիրին գործադրութեանը ինքն ալ գաղափարակից գտնուած է սկզբունքով, և իբրեւ գաղափարակից, խորհրդակցութիւններուն ընթացքին ու անոր հետեւանքին վրայ անդեկութիւն կառնէր : Մինչեւ իսկ, ասոնցմէ Լիբարիբս ու ամուսինը, ինչպէս նաեւ անգամ մըն ալ Սամուէլ Յային ու աղջիկը ու եւ իսորդախութեամբ եւ կեղծիքով կը յաջողին ոռոտական հիւպատոսարանէն յանձնարարներ ձեռք անցնել : որո՛ց չնորհիւ Սէլամըքի բարձր հանգէսին առթիւ օտար հիւրերու յատուկ բարձրաւանդակին վրայ կը գտնուին մէյմէկ անգամ, Հոն կը գննեն թէ կարելի՞ է այդ տեղէն պոմպա նետել, և հասկնալու համար թէ երբ տիկինները իրենց մէջքը կրած եւ Իեքիֆիլ կոչուած պայուսակներուն մէջ պոմպա զետեղելով հոն փոխադրին, պաշտօնականներուն ուշադրութիւնը պիտի գրասեն թէ ոչ Օր. Ռուպինա եւ Տիկին Սօֆի իրենց

նալ անոր : Իրօք հետեւալ օրը խանութը կը վարձուի բայց Ղաւեան հակառակ իր խոստման նոր խանութին ֆիլիսթին իր անունին գրել կուտայ : Գող աշակերտը Ղաւեանի այս խոստման գաղանկներէն կը վրդովուի և ինքն իրեն համոզում կը գոյացնէ թէ Ղաւեան նպատակ ունի իր գողութեամբ խնայած 230 ոսկին իւրացնելու :

Հետեւալ առաւօտ ժամը 7 ին վարպետ և աշակերտ, երկուքը միասին խանութ կերթան : Բայց տունը մուտքուած առարկայ մը բերելու համար Ղաւեան աշակերտը տուն կը զրկէ : սա տունէն հետը կառնէ տապարը, զոր վերարկուին տակ կը պահէ : խանութ վերագառնալուն կը տեսնէ թէ իր վարպետը վառարանին առջեւ ծռած վայն վառելու կը բաղնի, ինք յանկարծ տապարը վերարկուին տակէն հանելով Ղաւեանի դուռին հարուած մը կուտայ, երկրորդ հարուած մըն ալ և Ղաւեան անշնչացած գետին կը փռուի : Ոճրագործը տետրակները և կացինը առնելով խանութէն դուրս կելլէ ու կը տանի Հօմ գետակը կը նետէ : Եւ յետոյ գինետուն երթալով քանի մը գաւաթ օղի կը խմէ : սակայն աւելի խղճահարութեան մատնուելով տեսակ մը ըզբզային խանգարում կուենայ ու իր ոճիրը ինքնաբերաբար կը խոտտովանի : ինչ որ քննութեամբ ալ կը հաստատուի :

Ռ Ո Ւ Ս Ի Ա

Կոմս Վարանցով Տաշքովին տեղ Կովկասի փոխարքայ անուանուեցաւ զօրավար Կոռտէքով, որ 1900 ին

Իեքիֆիլ պայուսակներուն մէջ անպէտ թաղկնակներ բեցնելով կ'ուռեցնեն զանոնք և ապաքս նկատելով որ իրենց ձերբակալուիլը հնարաւորութենէ ճեղու է, հետեւաբար, յարմար կը տեսնեն պոմպան այն տեղէն նետել : Սակայն, բարձրաւանդակին վրայ երրորդ անգամ գրտնախիլ յաջողելու համար երրորդ անգամ գտնուիլ յաջողելու համար երրորդ անգամ յանձնարարական պէտք էր առնել հիւպատոսարանէն, ինչ որ թէ՛ զօրավար էր և թէ՛ ետքը կրնար ուշադրութիւն դրուել : Մնաց որ, տեսած էին թէ վեհ. Կայսեր անցնելէն առաջ ճամբուն վրայ աւազ կը ցանուէր, ուտի երբ պոմպան գետին նետուէր, կակուղ աւազի պիտի հանդիպէր և իրենց ծրագրած անիծապարտ եւ քստմեղի ոճիրը ազդեցութիւն չպիտի ունենար :

Ժօրիս յայտարարեց նաեւ թէ իր տան մէջ Սամուէլ Յայինի նախագահութեամբ այս խնդրոյն վրայ երկարատեւ խորհրդակցութիւններ տեղի ունեցան, ուր որոշուեցաւ եւ գեղեցական արարքը կատարելէ առաջ, գործածուելիք պոմպաներով

ռուս բանակին հրամանատարն էր Մանչուրիոյ մէջ, բայց վերջին պատերազմին ոչ մէկ զին չունեցաւ : Կը գովեն իր ուղղամտութիւնը եւ քննադրութիւնը : Կովկասի համար տաղանդի տէր մարդ մը պէտք է, կրտսէ «Թան»ի մասնաւոր թղթակիցը, ուր կացութիւնը ողբալի է :

— Կառավարութիւնը ուժեղ կերպով կը հետամտի անդորրութիւնը վերահաստատելու երկրին բոլոր կողմերը : Դրեթէ ամէն տեղեր առայժմ զինուորականութիւնը յաջողած է զսպել յեղափոխական շարժումը : Պալիսկեան նահանգներու ապստամբութիւնը ընկճուած է զինուորական ուժին առջեւ : ապստամբները կամ ջրուած են և կամ զէնքերն ին յանձնելով հպատակութիւն յայտնած են :

Վերջապէս Մ. Վիթթէն կացութեան տէքն է այսօր կատարելապէս :

— Մօսկուայի վերջին խումբերը որոնք ապստամբած էին Բոքօ-նովի գործարանին մէջ յանձնուեցան և զէնքերն ին վար գրին :

Ջօրքը Ջազանի բոլոր կայարանները գրաւած ըլլալով, զէպի Ռիսան յառաջացաւ : Հոն ալ խումբերը խիստ ընդդիմութենէ մը յետոյ ջրուռեցան : Մօսկուայի փողոցներուն մէջ զիւրեղներ ու վերաւորներ կը հաւաքեն : Ոստիկանութեան պաշտօնատան շուրջը գործադուները հաւաքուեցան և հոն խառնուեցաւ վեցհարուածայ գործադու փորձելով, հըրացանի ու թիղանթի հարուածներուն շատեր զոհ գացին : Մօսկուայի սահողները ծածկուեցան մարդկային զիւրեղներով :

«Ամանս Վէսնի» կըսէ, — ձեռնհաս չըջնակներ Մօսկուայի վերջին զէպերը ամենակարեւորը կը նկատեն, հոն յեղափոխական շարժումը վերջնականապէս զօգուած է : Գործերը իրենց պարականութեան մէջ հաւատարիմ մնացած են և ապստամբութիւնը նուաճած են համոզմամբ թէ զինուորը Ջարին հաւատարիմ մնալու է : Կարգապահութեան հակառակ փոքր զէպերը յեղափոխականաց թերթերէն չափազանցուած են :

փորձեր կատարել, և կամ «գո խային մեքենայ» (մաշին էնֆէրնայ) ըսուած տրիամֆի մեքենաները պատրաստելով, և զայն կառքի մը մէջ զնելով բարձր վայրը մտնել : Սամուէլ Յային այս անիծապարտ մտադրութիւններէն ո'ր մէկին գործադրելի ըլլալը խորհրդակցութեան առարկայ ըսու : Լիբարիբս տրիամֆ մեքենան կառքին մէջ զնելու կուտակից գտնուելով, թէեւ այդ գաղափարը պաշտպանեց, սակայն ամբաստանեալ պիւլճիպի ժօրիս անիծապարտ գաղափարին ճշդութեամբ և արագութեամբ գործադրուիլը ապահովելու եպիսկիպ նպատակով, յարմար տեսաւ պոմպաները բարձրաւանդակին վրայէն նետել և այս մտքը իր եղեռնական գաղափարը յայտնեց : Խորհրդարանական բուն մարմինը որ միաձայնութեամբ որոշած եւ վճռած էր Պոլսոյ մէջ եղեռնական արարքը սարքել, անոր բուն գործադրութիւնը յանձնած էր Պոլսոյ յեղափոխական մասնաճիւղին : Իսկ խողարարական գործերուն վարչութիւնն ալ յանձնած էր Սամուէլ Յայինի : Հետեւաբար այս խորհրդակցութեան պահուն յայտնուած տար-

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Յառաջիկայ նոր տարւոյն յունվար երկուքն Ռուսչուգ գանուող Պէնչինի գերաստանական խումբը քաղաքս վերադառնալով սրահ Պուլկարիսի մէջ քանի մը ներկայացուածներ սարքելու համար որոշում տուած է : Այս լուրը մեզ կը հարկադրէ քննել թէ ի՞նչու պուլկարահայ գերաստանական խումբը փոխանակ յառաջդիմելու օր օրի յետս կընկրի : Ի՞նչու Պապանան Պէնչինի խումբերը միատեղ չեն գործեմ, և ի՞նչու այդ երկու պետերը երեք տարիէ ի վեր իրարու հետ չեն համաձայնիր, այս ի՞նչուներուն պատասխանը երկու պետերուն իրենց եսը ու ինքնահաւանութիւնն է, որ փոխանակ միանալով թատերասէր հասարակութեան նորանոր երկեր ներկայացնելու, հինցած և անճանի երկրորդներ սարքելով թատերասիրաց զգոհութեանը պատճառ կըլլան, որով քաջալերութենէ զրկուելով իրենք ալ հազիւ ապրուստին կը հայթայթեն, թող յիշեն երեք տարի առաջ ունեցած հասոյթնին և թատերասիրաց իրենց ընծայած յարգանքը և պատիւը : Պ. Պէնչինի աւելի լաւ կընէ քանի որ Պ. Պապանի խումբն ալ Ռուսչուգ է իրենց ետեւութիւնը մէկզի թողլով միացած այնպէս վերադառնան քաղաքս և բարոյալից խաղեր ներկայացունելով թատերասիրաց յարգանքը և քաջալերութեան արժանան, լաւ գիտնալով որ միութիւնը միշտ յառաջդիմութիւն է :

Մ. Ս.

Ն Ո Ր

Գ Ե Ղ Ո Ւ Ն Ի Ն

Հ Ո Յ Ս Տ Ե Ս Ա Ի

Նախորդներէն աւելի ճոխ պարունակութեամբ լոյս տեսած է Նոր «Գեղուներ» կը պարունակէ 100 էն աւելի գեղատիպ դասական պատկերներ, գե-

ղեր կարծիքներէն բարձրաւանդակին վրայէն պոմպա նետելու գաղափարը նախընտրած էր Սամուէլ Յային, որ պոմպաներուն պահանջուած կատարելութիւնները անձամբ փորձելու և գործնականապէս զանոնք պահանջուած վիճակին հասցնելու համար, անցած Հոկտեմբերի առաջին օրերուն, աղջիկը նկատուած Ռուպինա Յայինի հետ մէկտեղ Պոլսէն հեռանալով Սօֆիա գացած և հոն, ինչպէս պաշտօնական քննութիւններն ալ զրապէս հաստատեցին, Սօֆիայի մօտ, Պալի էֆ. գիւղին մէջ այս անիծապարտ գաղափարով փորձեր կատարած պահուն, թէ՛ ինքը և թէ իրեն ընկերացող Վառձապուհ Բէնտիբան սպաննուած են, իրենց իսկ կատարած պոմպաներու եղեռնական փորձին պահուն : Այս զէպը ճշմարտապէս թէեւ խրատ մը ըլլալու չափ բարոյական ազդեցութիւն մը ըրած է յեղափոխականներուն վրայ, սակայն այս սպաննուողներուն միւս ընկերները վարձեալ շարունակելով իրենց անիծապարտ գաղափարները, յարատեւած են անոնց մէջ :

(Նարունակելի)

բազմաթիւն յաջող է տպագրութիւնը, հիմնադր են բազմաթիւն պատկերները: Պատկերազարդ թերթէ մը թէնւ չի պահանջուիր գրական գնահատելի պարունակութիւն մը: սակայն խմբագրութիւնը «Գեղունի» այս բաժնին հարկ եղած ջանքը ինչո՞ւ չէ. ներքին եւ արտաքին յոգեւածագիրները ունին հետաքրքրական գրութիւններ:

Գինն է 10 ֆր. 4 րուբլի. 2 տուար:

Դիմել
Հայկական օրաթուղթ
Ս. Ղազար Վեհեթիկ (ԻՏԱԼԻԱ)

Բ Ա Ջ Մ Ա Վ Է Պ

Բացուած է բաժանորդագրութիւնը 1906 տարւոյ ԲԱՋՄԱՎԷՊԻՆ, որ կը հրատարակուի նոյն ծաւալով եւ ուղղութեամբ: Տարեկան բաժնեգինն է 10 ֆրանք. հասցէն

Վարչութիւն Բազմաթիւն հանդէսին
Ս. Ղազար Վեհեթիկ
(Իտալիա)

ՀԱՎԱՏՈՒՄԱԹ

Թ Ի Ի Ր Ք Ի Ա

Պեւեղագ ելչիսի թէքրար պիր նօթա գալէմէ ալմըջ օլարագ: Պապը Ալիստէն Ժօրիսին Պեւեղագ հիւքիւմէթինէ թէսլիմ օլընմա սընը թալէպ իտէյօր: Իշպու նօթա բաղար էրթէսի կիւնիւ Պապը Ալիստէն վէրիլէմէք իտի:

— Մաքէթոնիանըն Տէմիրհիսար գաւազարընըն պուլկար մահէլլէսինտէ 1550 պոմպա չպուլընմուշ օլմագհաւատիսին Պապը Ալի թէքըլպ իտէյօր վէ սուի գասթիլէ եարըլմըջ պիր եալան տըր տէյօր:

— Սուլթան քէնտի մուհաֆըզը օլան Արնաւլուտ ասքէրլէրի տաղըթմագ իշիւն գարար վէրիլ իտէտէ, քեհաֆէսի պիրտէն տաղըթըրըր իտէ գարըջըղըք չըգարըրար գօրգուսը իլէ եիւզէր քիշի ալըր ալըր Մաքէթէնիայա կէօնտէրմէքտէ տիր: Պուսլար սիրքէնի իսքէլէսինտէն կէչէրիքէն հաւայա պիրէր էլ ըվօլվէր աթաղար, վէ օլ ճիւլարտա էհալիի տէհէթէ իլգա իթալիլէր:

— Մաքէթոնիա սէր գօմիտէրի Հիլմի բաշայա Սուլթան մուրասսա իմթիւղ նիշանը իհտա իթալի:

— Էվլէլէր բաղար էրթէսի կիւնքի ֆուրթուստանֆարա տէնիղտէ պիր պէօյիւկ ֆրանսըզ եէլքէն կէմիսի մալլէր իլէ պէրապէր զայպ օլմուշ տըր:

— Սթանպուլտան 3 կիւն մուգատտէմ վէրիլէն թէլէկրաֆա պինտէն, սօն կիւնլէրտէ թէքրար մաքէթոնիալը չէթալար արթմըջ տըր:

Սքիւպ վիւայէթինտէ Զքէրօվօյա եագըն պիր պուլկար չէ:

Թասը՝ Տօնչօնըն գօմանտալը ալթընտա՝ 3 Ժանտարմ իւզէրինէ հիւճոււ իտէրէք, իւշիւնի տալի էօլալիւրմիշ տիր:

Օն քիշիլիք պիր չէթա տալի քէօյ եօլուստա իքի թիւճար էօլալիւրմիշ:

Պիր պուլկար չէթասը վօտէնա գազարընտա Արօտանա քէօյիւնտէ մուհասէրէ օլընմըջ իտէտէ, նիհայէթ գալապիլմիշ տիր:

Սէլանիք վիւայէթինտէ եալընըդ տէօրտ բոււ չէթասը վարըմըջ:

Տ Ա Խ Ի Լ Ի Է

Եէնի կէօմրիւք թարիֆէսինին յունվար 1 տէն իթիպարէն մէրիլ իճրա օլաճաղըմիլէննտան պիւթիլիլիօր:

— Պուլկարիա վէ Սերպիա պէյնիտէ կէօմրիւքլէրին պիրլէշիլմէսի խուսըսընտա մուգալլէլէնամէի Սօպրանիէ պիւլա միւղէքէրէ վէ ալգըլարլէ գապուլ իթալի:

Քէզա Սօպրանիէ թրանսպալգանիէն չըմէնտըֆէրին ինչա սընը տէվամ իթմէք իշիւն հիւքիւմէթէ մէլուսիլէթ վէրպի:

— Սապըգ պուլկար վիւքէլա ըլէյիսի Մ. Թէօտօր Եուլմանչօֆ Բարիլտէ վէֆաթ իթմիշ օլուպ, ճէնալէ ալըր բուհանիլէրի Բուս մատուընտա իճրա օլընմըջ տըր: Միւթէվէֆանին ճէնալլէսի Սօֆիայա նալլ օլընմագ տըր:

Բ Ո Ւ Ս Ի Ա

Մօսկուտաքի տարլար թէսլիմ օլընտըգտան մատաա Պալթիկ էյալէթինտէ վէ սալիր գըթալարտաքի տարլար ասքէրին զարպընա տայանամայուպ թէսլիմի սիւահ իթմիշլէր տիր: Տօրչալքտ տարլարը տալի 300 քիշի թէլէֆիաթ վէրտիքտէն սօնրա իշէ տալլէթ օլընմըջլար թէքրար գտն տէօքիւմէմէք իշիւն, Հէր նէվ թաթիլի մէշլուլիլէթ ասքէր գուլվէթի իլէ մէնն օլընմագըր Բէթէրսպուրկտան պիւթիլիլիօր:

— Բրէնս Բրաքաթքինին Բուսիայա ալտէթինէ միւստտէ վէրիլտի:

— Վարանցալ-Տաշըսլըն եէրիւնէ Ժէնէրալ Կրօտէրալ Կալկա սիայա գրալվէքիլի թային օլընմըջ տըր:

Իշպու հաւատիս Բէթէրսպուրկտան ալընմըջ իտէտէ, կալկասիա տան հիշ պիր մալիւմաթ հօգտըր: Թիֆլիս վաղատալընտան սօնրա Թաթարլար վէ էրմէնիլէր պէյնիտէ նէ մուամէլլէր ճէրէհան իթմէքտէ օլտըլը պիլիւմէյօր:

— Տումանըն Փետրվար այընտա թէճէմմիւ օլընմագըր մուգարէր տիր: Ֆազաթ յունվար 9 տա նիւմայիշաթ վուգու պուլաճաղընտան գօրգուլմագտա իտէտէ, հիւքիւմէթ հէր պիր ուկուսըզլըզը զապթ ու թէսքին իթմէք իշիւն լաղըմ կէլէն թէտպիրլէրի էլէ ալմըջ տըր կէօրիւնիօր:

ՍՕՆ ԹԵԼԵԿՐԱՖԻԿ

Սթանպուլ 26 դեկտ.

Եէմէն էյալէթինին ահլալը թէհիլիլի տիր: Միւշիւր Ֆէյզի բաշանըն օրտուսընըն ուղուրըն, տան Մահմուտ աղանըն ասքէրլէրի ալ պիր թէլէֆիաթլէ չէքիլիլէր, վէ Սանաա չէհիլ չօգգան տէօքիւմէքիլին ալընտը:

Թիւրք ասքէրլէրի կէրի չաղըրըլտըր, ֆազաթ Պէտէվի Արապլար Ֆէյզի բաշանըն օրտուսընը հէր թարաֆտան իհաթէ իթալիլէր: Թիւրք օրտուսըր զայթ թէհիլիլէրի հալտէ պուլընմագտա օլուպ, պէշիւնի օրտուսըն իմտատա եէթիլմէսինէ տապըրսըզմա պէքլէյօր: Պէշիւնի օրտուսըն եօլա չըգմասընա էմիր վէրիլմիշ իտի:

Սթանպուլ 26 դեկտ.

Եանի Ազիլէրօզ նամ բոււ չէթա ըլէյիսի Սէլանիք մահքէմէսինտէ իքի պուշուգ սէնէ իշիւն մահպուսիլէթէ մահքիւմ օլտու: Եանի էսնաի մուհաքէմէտէ՝ քէնտիսի գօմիթա օլմայուպ, իլալ թիւրք զապթիլլէ խտարէսի թարաֆընտան 10 լիւրա մաալլէ ժանտարմա օլտըլընը սէօյլէտի: Թահգիլաթտան սօնրա՝ սահիհէն եալընըջ 2 լիւրա մաալլէ թիւրք զապթիլլէսի սըֆաթընա հայիզ օլտըլըր ըհամէն թատիգ օլընտը, վէ պու սէպէպլէ եալընըզ իքի պուշուգ սէնէ մահպուսիլէթինէ հիւքիւմ օլընտը:

Պեւիլին 26 դեկտ.

Մարոք գօնֆէրանսընտա Ալմանիա տէվլէթի Մարօքըն գուլվէի զապթիլլէսինի ճուէտլի գապիլթլէրլէ թէշքիլ օլընմասընը թէքլիլիլի տէճէք տիր:

Իմքէրաթօր վիլհէլմ նամիւճաղըլը սէպէպլէ տալիլէսինտէն չըգմայօր:

Մ Ի Ի Թ Է Ն Է Վ Ի Լ Է

Էքօ տըր Բառի է Բէթէրսպուրկտան պիլտիլիլիլի իւզրէ, Մարօք իշիւն էլթէղրատա թօրլանմագ օլան գօնֆէրանսա Բուսիա թարաֆընտան կէօնտէրիլէճէք մուրախասլար հէր պիր

խուսուստա ֆրանըզ մուրախասլարըն էֆքեարընը թատիգ իթմէք իշիւն գալթի սուրէթտէ թալիլմաթլար ալմըջ տըրլար:

— Մ. Պահմէթիլլէթ թօքթօյա բուս էլլիսի նապ օլընտըլընտան Արնիկա թարիգի իլէ վէ Մ. Բօզլէլլէթ կէօրիւշաթտէն սօնրա ճաքօնիայա կիտէճէք տիր: Մ. Պահմէթիլլէթ թօքթօյա ելլթիլմէսինտէ իքի տէվլէթ պէյնիտէ սամիլի տաթլըգ հուսուլա կէթիլմէկէ չալըչաճագ տըր:

«ԻՐԱՆԻՆԻՔ» Ի պատասխանները

Տ. Գր. Ֆիլիպէ. — Արեւել չարթու թերթիս մէջ ծանուցուած օրական 3 ֆր. շահօգ գործը ստանձնուած լինացած է այլեւս:

— Թիւթիս ր. Ժնեգիւնեթու գանձումնէր յանձնարարուած մեր մէկ քանի բարեկամներէն կը խնդրենք որ փութան մեր խնդրանքը գործադրել եւ բարեհաճին արդիւնքը ընդօրոյթ մեզ հաղորդել, որպէսզի տարեկան տաթիլ զիտանք թէ որոնց թերթ ղըրկելու չենք:

ԾԱԽՈՒ ԳԻՐՔԵՐ

ԹԻՒՊՈՒՐՏ Ի. հատոր (162 էջ) 1 ֆր. Բ. » [433 էջ] 2 ֆր. ՆԱՐ ԵՐԳԱՐԱՆ կամ ՄՐԱՌՆԵՂ ՀԱՅԿԱՎԱՆ ԵՐԿՐՈՐԳ անդամ տպագրուած եւ ճոխացած. Գին 1 ֆր.

ՆԵՏԱ կը պատկերացնէ Պուլկարնէրու նիստ ու կացը ու թուրքերէ կըլած տառապանքը անոնց ազատութենէն առաջ. Գին 50 սանյիմ ՂԱՅԻՆԵԼԻՔԻ ՁԱՔՍԻ Պատկեր մը Տաճկահայաստանի իրական կեանքէն: Զեղչեալ գին 1 ֆր.

Այս գրքերը ստանալու համար դիմել ՎԱՌՆԱ «Ի Ր Ա Ն Ք» ի խմբագրութեան

ՍՕՖԻԱ Տ. Շնիկ Գարսեանի
ՊՈԻԳՐԵՇ Տ. Օնիկ Փափագեանի
ԵՆ Տ. Յ. Պիպէնեանի
ԳՕՆՍՍՆԵՆ Տ. Սիսակ Մէլքեանի
ԳԱՀԻՐԷ Տ. Կարապետ Էրզնկաղեանի
ԱՂԷՄԱՆԴԻՐԱ Տ. Ստեփան Մաղմանեանի

ՈՒՍՏՐ (Ամերիկա) Տ. Յակոբ Ֆրանգեանի

ՊՕՍԹՈՆ Տ. Ա. Ասքանաղի
ՓՐՕՎԻՏԷՆՍ Տ. Մ. Տէր Պօղոսեան

Թ Է Յ Թ Է Յ Թ Է Յ

Ընտիր եւ հոտուէտ գուտ չինական թէյ գործածել ու զող փափկաճաշակ յաճախորդներ թող գիմեն Տ. Հրանտ Երկանեանի խանութը, Բրեսլավաքա փողոց թիւ 24, Հայկական Ընթերցարանին կից, հաս պիտի գտնեն նաեւ ընտիր գուլպաներ, ֆանէլաներ եւ այլն:

Одговорились А. Курбетянъ печиват а Д. Тодоровъ и С.не—Варна